

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету
проф. Р.М.Постоловський
«20» Вересня 2019 р.

**ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 035 «ФІЛОЛОГІЯ» (ГЕРМАНСЬКІ МОВИ (НІМЕЦЬКА) ТА
ЛІТЕРАТУРИ (ПЕРЕКЛАД ВКЛЮЧНО))»
для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»
на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра**

Схвалено вченою радою факультету іноземної філології
Протокол № 2 від «__» _____ 2019 р.

Голова вченої ради
факультету іноземної філології проф. Г. І. Ніколайчук

Розробник: доц. Орел І.І.

Рівне – 2019

Програма додаткового випробування зі спеціальності 035 «Філологія» (Германські мови (німецька) та літератури (переклад включно))» для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра / І.І.Орел. – Рівне : РДГУ, 2019. – 10 с.

Розробник:

Орел І.І., кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології Рівненського державного гуманітарного університету

Рецензенти:

Гамзюк М.В., док. філол. н., проф. кафедри німецької філології Київського національного лінгвістичного університету

Середа Н.А., канд. філол. н., доц. кафедри німецької філології Київського національного лінгвістичного університету

Програма додаткового випробування для здобуття ступеня вищої освіти магістра визначає вимоги до рівня підготовки вступників, зміст основних освітніх компетенцій, критерії оцінювання знань вступників, рекомендовані літературні джерела, інформаційний ресурс.

Розглянуто на засіданні кафедри романо-германської філології (протокол № 2 від «7» лютого 2019 р.).

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	5
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ.....	8
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	9
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС.....	10

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступне випробування з німецької мови має на меті визначення рівня підготовки вступників до магістратури в галузі іноземних мов.

На фаховому випробуванні необхідно передусім виявити теоретичні і практичні навички спеціалістів з німецької мови. Тому теоретичні і практичні питання з практичного курсу іноземної мови обов'язково включаються в кожен екзаменаційний білет.

Програма включає також найважливіші теми з інших мовознавчих дисциплін: теоретичної фонетики, теоретичної граматики, лексикології та історії мови, стилістики тощо.

У програмі подано список основної фахової літератури, якою ж, звичайно, не слід обмежуватися при підготовці і проведенні фахового випробування; особливо це стосується статей, які зовсім не подаються в списку, а також і багатьох монографічних праць із відповідних лінгвістичних проблем.

Вимоги до підготовленості вступника.

Вступники повинні:

- вільно користуватися іноземною мовою у професійних наукових та інших цілях;
- володіти чотирма видами мовленнєвої діяльності на відповідному рівні;
- знати синтаксичні, семантичні та фонетичні правила і закономірності іноземної мови;
- використовувати соціокультурні знання і вміння в іншомовній комунікації;
- застосовувати культурологічну інформацію у професійній діяльності;
- реалізовувати наукові дослідження, оцінювати й аналізувати власний навчальний досвід та удосконалювати свої навчальні стратегії;
- використовувати власний досвід оволодіння іншомовним мовленням у викладацькій діяльності;
- удосконалювати мовленнєву підготовку шляхом використання автентичних іншомовних матеріалів; демонструвати впевненість і позитивну мотивацію у користуванні іноземною мовою;
- усвідомлювати роль учителя як у шкільному, так і в позашкільному оточенні.

Фахове випробування має на меті проведення продуктивного контролю знань, вмінь та навичок студентів, спрямований передусім на оцінку якості кінцевого продукту та його презентації під час загального обговорення. Цей вид контролю передбачає оцінювання трьох аспектів навчальної діяльності студентів, а саме:

• якості професійної підготовки

Кінцевий продукт, що має практичне і професійне спрямування, оцінюється з огляду на його змістовність, оригінальність, відповідність майбутнім професійним та навчальним потребам виконавців, ступінь досягнення мети вступного іспиту тощо.

• якості презентації

Параметри оцінювання усної та писемної презентації результатів навчання іноземної мови є їх відповідність цілям і змісту вступного іспиту, чіткість презентації, її послідовність і логічність, різноманітність застосованих прийомів, сформованість вмінь публічного мовлення, участь вступників у підготовці та проведенні презентації та подальшому обговоренні.

• якості мовної підготовки

На фаховому випробуванні перевіряються знання вступників лексичного, граматичного матеріалу з іноземної мови, вміння логічно будувати висловлювання та оформлювати їх у завершену за змістом розповідь, розуміти питання та зауваження екзаменаторів та на належному рівні відповідати на них.

Порядок проведення вступного випробування.

Вступне випробування проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією Рівненського державного гуманітарного університету.

Допуск до вступного випробування вступників здійснюється за умови наявності аркуша результатів вступних випробувань та документа, що засвідчує особу (паспорт).

Фахове випробування проводиться в усній формі, що передбачає надання відповідей на питання екзаменаційних білетів. Вступник отримує тільки один комплект екзаменаційних завдань, заміна завдань не дозволяється. Екзаменаційні білети складаються відповідно до даної програми, друкуються на спеціальних бланках за встановленим зразком та затверджуються головою приймальної комісії Рівненського державного гуманітарного університету.

Під час фахового випробування вступник має право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань. Натомість вступнику не дозволяється користуватися сторонніми джерелами інформації (електронними, друкованими, рукописними) та порушувати процедуру проходження фахового випробування, що може бути причиною для відсторонення вступника від вступних випробувань.

Для письмового запису відповідей на екзаменаційні завдання використовуються аркуші усної відповіді відповідного зразка. Після внесення вступником відповіді до зазначеного аркушу він ставить під нею свій підпис, що підтверджується підписами голови та екзаменаторами фахової атестаційної комісії.

Порядок оцінювання відповідей вступників.

Оцінювання відповіді вступників на вступному випробуванні здійснюється членами фахової атестаційної комісії, призначеної згідно з наказом ректора.

Оцінки відповіді кожного вступника визначаються за шкалою «склав» - «не склав».

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

I завдання має на меті читання, літературний переклад фрагменту та інтерпретації уривку з оригінального твору художньої літератури.

Час підготовки: 40-50 хвилин.

Вступники повинні:

- вміти читати і розуміти основну і детальну інформацію аутентичних текстів різного типу та мати навички відтворення отриманої інформації у тестовому форматі;
- мати досвід сприймання адаптованих, скорочених та неважких оригінальних текстів різного типу.
- вміти визначити тип тексту, проаналізувати його внутрішню структуру і комунікативну інтенцію автора;
- детально розуміти аутентичні тексти та вміти інтерпретувати їх щодо змісту і форми;
- мати досвід сприймання художніх, публіцистичних та науково-популярних текстів загальним обсягом 1000 стор.

II завдання. Вступники повинні володіти мовленнєвими комунікативними уміннями, а саме; тематичною лексиною, засобами вираження структурної організації тексту та лексичними засобами вираження комунікативної інтенції; навичками імітування аутентичного мовлення на задану тематику в монологічній та діалогічній формі з відносно строгим дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та граматичної правильності.

Мовленнєві ситуації з німецької мови

1. Die Bekanntschaft. Aussehen und Persönlichkeit.
2. Familie und persönliche Beziehungen.
3. Wohnen. Wohngewohnheiten.
4. Alltag. Tagesablauf. Einkäufe.
5. Essen und Trinken. Gesunde Ernährung.

6. Körperpflege und Gesundheit.
7. Freizeit. Hobbys und Interessen.
8. Orientierung in der Stadt.
9. Natur und Umwelt.
10. Lernen und Studieren. Sprachen lernen. Schule und Ausbildung.
11. Beruf und Tätigkeit.
12. Land und Leute. Deutschsprachige Länder.
13. Der Mensch und sein Charakter..
14. Wohnen in der Stadt. Landleben.
15. Verkehr und Verkehrsmittel.
16. Der Mensch und die Natur. Der Umweltschutz
17. Konsum. Mode und Persönlichkeit.
18. Sport. Sportarten.
19. Urlaub und Reise.
20. Sitten und Bräuche in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine.
21. Bücher und ihre Rolle im Leben der Menschen.
22. Zur Geschichte der deutschsprachigen Länder. Zur Geschichte der Ukraine
23. Der Mensch und die Gesellschaft. Die Heimat
24. Massenmedien in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine..
25. Kulturelles Leben in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine.
26. Rund um die Jugend. Jugendkulturen. Jugendorganisationen in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine.
27. Das Bildungswesen in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine.
28. Politik und Geschichte.

III завдання включає питання з теорії мови.

Теоретична підготовка студента вимагає знання основ теорії мови, її сучасного стану, охоплює знання структури та системи мови, правил та закономірностей її функціонування в процесі іншомовної комунікації.

Розкриття питання з теорії мови передбачає змістовну, логічну, чітку, зв'язну, виразну відповідь студента на теоретичне питання, вміння показати смислові, структурні, загальні та відмінні особливості мовних явищ у запропонованому тексті.

Відповідь на теоретичне питання передбачає вільне володіння іноземною мовою, а також включає здатність та готовність студента реалізувати одержані знання з теорії мови у своїй практичній діяльності.

Програма з курсу «Теоретична фонетика»

Фонетика як важлива складова частина мовознавства: визначення поняття фонетики, відношення фонетики до інших наук, розділи фонетики (загальна фонетика, описова фонетика, історична фонетика, порівняльна фонетика, експериментальна фонетика), фонетичні одиниці (речення, фраза, ритмічна група, склад, фонема). Орфографія і орфоепія. Вчення про фонему: що таке фонема; опозиція, ідентичність; сегментація та ідентифікація фонему; види асиміляції. Особливості німецьких голосних: німецькі голосні фонему в сильній позиції; систематизація німецьких приголосних фонем. Структура складів німецької мови: теорія складів (теорія наповнюваності, теорія аспірації); типи фонетичних складів (відкриті склади, відносно відкриті склади, закриті склади). Типи складів за ступенем ударності: склади з наголосом в реченні, склади з сильним наголосом в слові, в ритмічній групі; склади зі слабким наголосом в ритмічній групі; ненаголошені склади. Німецький наголос у слові. Види наголосу в слові: динамічний, музичний та кількісний; основні правила німецького наголосу в слові. Інтонація німецького речення. Компоненти інтонації; фонетичне членування речення на мовні такти; фонетичне членування мовного такту на ритмічні групи. Типи інтонації німецького речення.

Програма з курсу «Теоретична граматика»

Грамматичний лад мови, що вивчається. Основні розділи граматики - морфологія і синтаксис, їх співвідношення. Грамматичні форми слова. Зовнішні та внутрішні засоби граматичної форми слова. Грамматичне значення. Грамматична категорія. Морфологія. Основні одиниці морфологічного рівня: словоформа, морфема. Особливості морфеміки досліджуваної мови. Частина мови, визначення поняття «частина мови». Принцип поділу граматичних класів слів. Іменник: визначення іменника, семантико-структурні класи іменників, граматичні категорії іменника, синтаксична функція іменника. Дієслово: визначення дієслова, семантико-структурні класи дієслова (категорія числа, особи, часу, способу); теорія валентності німецького дієслова. Прикметник: структурно-семантичні види прикметника, польова структура прикметника як частини мови. Ступені порівняння прикметників, способи утворення прикметників. Інші частини мови: прислівник, займенник, їх граматичні категорії; службові слова. Синтаксис. Основні одиниці синтаксису (словосполучення, речення). Речення, проблема визначення поняття «речення», структурна класифікація речення. Комунікативна функція речення, категорія предикативності. Внутрішня структура речення. Члени речення: головні, другорядні. Види підмета і присудка. Актуальне членування речення. Модель речення. Складне речення: складносурядне, складнопідрядне. Види підрядних речень. Порядок слів у реченні.

Програма з курсу «Лексикологія»

Лексикологія як складова частина мовознавства: визначення поняття лексикології, предмет і завдання дослідження лексикології. Слово як основна одиниця лексичної системи. Слово як єдність звучання і значення. Зв'язок звучання зі значенням. Значення слова. Основні типи лексичного значення слова. Шляхи розвитку словникового складу. Поповнення словникового складу новими словами. Неологізми мовні й авторські. Старіння і відмирання слів. Архаїзми. Склад лексики сучасної німецької мови за її походженням. Класифікація слів за їх походженням. Діалект. Сучасна літературна німецька мова. Взаємовідношення між діалектною лексикою та лексикою сучасної літературної німецької мови. Словотвір. Основні способи словотворення сучасної німецької мови. Особливості суфіксів і префіксів. Словоскладання (види складних слів, класифікація складних слів). Продуктивні і непродуктивні словотворчі типи. Словотворчі типи і лексичні категорії. Групи слів за значенням (синоніми, антоніми, омоніми). Шляхи виникнення синонімів, антонімів, омонімів. Фразеологія. Вільні та усталені вирази. Типи класифікацій фразеологічних одиниць. Структура фразеологічного значення. Словники німецької мови. Основні типи словників. Словники двомовні. Основні типи одномовних словників. Перекладні словники. Фразеологічні словники. Діахронічні словники.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за шкалою «склав» - «не склав».

Виділені такі рівні компетентності (початковий, середній, достатній, високий).

**Таблиця відповідності
рівнів компетентності значенням шкали оцінювання відповідей вступників
під час вступного випробування**

Рівень компетентності	Шкала оцінювання
Початковий Відповіді вступника на теоретичні питання елементарні, фрагментарні, зумовлюються початковими уявленнями про зміст мовознавчих і літературознавчих категорій. У відповідях на практичні та творчі завдання вступник не виявляє самостійності, демонструє не вміння аналізувати діяльність учасників навчально-виховного процесу, приймати рішення	Не склав
Середній Вступник володіє певною сукупністю теоретичних знань, практичних умінь, навичок, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями здійснювати пошукову, евристичну діяльність, самостійно здобувати нові знання	Склав
Достатній Вступник знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень	Склав
Високий Передбачає глибокі знання з мовознавства і літературознавства, ерудицію, вміння застосовувати знання творчо, здійснювати зворотній зв'язок у своїй роботі, самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію. Відповідь вступника свідчить про його вміння адекватно оцінити власні здібності, можливості, рівень домагань, психологічні особливості; вибрати найефективніший варіант поведінки в тій чи іншій ситуації; регулювати власні емоційні стани, долати критичні педагогічні ситуації тощо	Склав

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Aufderstraße H., Müller J. u.a. Lagune 1. Lagune 2. Kursbuch und Arbeitsbuch. München: Max Hueber Verlag, 2006.
2. Funk H., König M. u.a. geni@1 A1, A2, B1. Kursbuch und Arbeitsbuch. München: Langenscheidt, 2005.
3. Gick G., Graffmann H., Lemcke Ch., Müller M. u.a. Moment mal! Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Lehrbuch 1,2,3. Arbeitsbuch 1, 2, 3. München: Langenscheidt, 2005.
4. Müller M., Rusch P. u.a. Optimal A1, A2, B1. Lehrbuch und Arbeitsbuch. München: Langenscheidt, 2006.
5. Schulz D., Griesbach H. Deutsche Sprachlehre für Ausländer. Grundstufe. Teil 1. München: Max Hueber Verlag, 2002.
6. Кудіна О.Ф., Феклістова Т.О. Deutsch für Anfänger / Німецька мова для початківців. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця; Нова книга, 2008.
7. Daniels A., Estermann Ch. u.a. Mittelpunkt B1, B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Lehrbuch und Arbeitsbuch. Stuttgart: Ernst Klett, 2007.
8. Fischer R., Schümann A. u.a. Ziel B1, B2. Band 1. München: Hueber. Kursbuch und Arbeitsbuch.
9. Koithan U., Schmitz H. u.a. Aspekte 1. Mittelstufe Deutsch. München: Langenscheidt, 2007.
10. Perlmann-Balme M., Schwalb S., Weers D. im Brückenkurs. Kursbuch und Arbeitsbuch. München: Hueber, 2004.
11. Perlmann-Balme M., Schwalb S., Weers D. Hauptkurs. Kursbuch und Arbeitsbuch. Hueber, 2004.
12. Albrecht U., Dane D. u.a. Passwort Deutsch 1,2,3 Stuttgart: Ernst Klett Sprachen, 2013.
13. Aufderstraße H., Bock H., Gerdes M. u.a. Themen neu 1, 2, 3 Kursbuch und Arbeitsbuch. München: Hueber, 2003.
14. Dallapiazza R.-M., von Jan E. u.a. Tangram aktuell 1, 2, 3 München: Max Hueber Verlag, 2005.
15. Passwort Deutsch 1, 2,3. Kursbuch und Übungsbuch. München: Max Hueber Verlag, 2009.
16. Lemcke C., Rohrmann L. u.a. Berliner Platz 1. Berliner Platz 1, 2, 3. Lehr- und Arbeitsbuch. München: Langenscheidt, 2006.
17. Niebisch D., Penning-Hiemstra S. u.a. Schritte international 1,2,3,4,5,6. Kursbuch+ Arbeitsbuch. München: Max Hueber Verlag, 2012.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

Lexikologie:

1. Kazankova K. Tendenzen in der deutschen Gegenwartssprache am Beispiel des Wortschatzes. – Elektronний ресурс. - Режим доступу: <http://kazankowa.by/node/17>
2. Römer Christine. Vorlesung: Germanistische Vorlesung: Germanistische Lexikologie Lexikologie. – Elektronний ресурс. - Режим доступу: http://www.personal.uni-jena.de/~xcr/website/lehre/ws0405/downloads/LexVI2004_05.pdf
3. Schippan Thea. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 2002. – 310 S.
4. Лекциопедия. Das Wort als Grundeinheit der Sprache. – Elektronний ресурс. - Режим доступу: <http://www.lektsiopedia.org/lek2-73590.html>
5. Натаров І.В. Lexikologie. – Elektronний ресурс. - Режим доступу: <http://natarov.pp.ua/deutsch/lexikologie/>

Theoretische Phonetik:

1. Aussprache der deutschen Sprache. – Elektronний ресурс. - Режим доступу: https://de.wikipedia.org/wiki/Aussprache_der_deutschen_Sprache
2. Koloman Brenner, Balázs Huszka, Csaba Werk-Marinkás. Deutsche Phonetik: Eine Einführung. - Budapest – Veszprém, 2006. – 162 S. – Elektronний ресурс. - Режим доступу: <http://mek.oszk.hu/05100/05198/05198.pdf>
3. Kurze Einführung in die Phonetik. Online-Wörterbuch. Hueber. – Elektronний ресурс. - Режим доступу: https://www.hueber.de/seite/pg_phonetik_dwb
4. Phonetik. – Elektronний ресурс. - Режим доступу: <http://cornelia.siteware.ch/phonetik/>
5. Theoretische Phonetik. Die Texte zur Vorlesung. – Elektronний ресурс. - Режим доступу: <http://www.scritub.com/limba/germana/Die-Texte-zur-Vorlesung-Theore82755.php>

Theoretische Grammatik:

1. Weinrich Harald. Textgrammatik der deutschen Sprache - Mannheim Leipzig -Wien Zürich: Dudenverlag, 1993. - 1101 S.
2. Москальская О.И. Теоретическая грамматика современного немецкого языка (на немецком языке). 2004- 352 с.
3. Теоретическая грамматика немецкого языка. – Elektronний ресурс. - Режим доступу: http://www.deutsch-uni.com.ru/theor/theor_index.php
4. Харитоновна И.Я. Theoretische Grammatik der deutschen Sprache, Syntax. Учеб. пособие. - Головное издательство, Киев: изд. объединение "Вища школа", 1976. - 178 с. – Elektronний ресурс. - Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/1026270/>

Sprachgeschichte:

1. Deutsche Sprachgeschichte. - Elektronний ресурс. - Режим доступу: https://de.wikipedia.org/wiki/Deutsche_Sprachgeschichte
2. Lehmann Christian. Sprachgeschichte. - Elektronний ресурс. - Режим доступу: <http://www.christianlehmann.eu/ling/sprachen/indogermania/RomGesch/Sprachgesch.html>
3. Überblick Sprachgeschichte. - Elektronний ресурс. - Режим доступу: <http://userpages.uni-koblenz.de/~diekmann/linguistik/Sprachgeschichte.pdf>
4. Vom Indogermanischen zum Deutschen. - Elektronний ресурс. - Режим доступу: <http://www.stefanjacob.de/Geschichte/Unterseiten/Sprachgeschichte.htm>
https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=14&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiopIyBorbLAhWIIJoKHQCqB6cQFghsMA0&url=http%3A%2F%2Fwww.christianlehmann.eu%2Fling%2Fsprachen%2Findogermania%2FRomGesch%2FSprachgesch.html&usq=AfQjCNG3CMdo2_Y8Zgsoh4uz5JqmVg5drQ